Matulaičio Respublika

Parapijos socialinių veiklų laikraštis

N°17 - 2015 m. Kovas

Kaip mes mašinoje apie revoliuciją kalbėjome

Pirma pavasario diena. Kelyje. Atkarpa: Radviliškis – Širvintos.

– Kasparai, tai gal pakalbėkim apie revoliuciją?!

– Gerai, bandom.

Labai susikaupusi ir smalsi paimu jau panaudotą popieriaus lapą, tušinuką ir esu pasiruošusi ne tik diskutuoti, bet ir konspektuoti viską, nes atrodo, kad kas jau kas, bet Kasparas minčių apie revoliuciją turės daug.

– Aš tai mąstau, ar tikrai reikia „išeiti į revoliuciją“, kam išeiti, kam tas virsmas? Keistis vien dėl to, kad keistis? Kodėl? Ir kad būtum laimingas, ar tikrai reikia stipraus sukrėtimo, ar neužtenka tiesiog buvimo? – klausia. – Ir iš kur kyla revoliucijos?

Taip paprastai ir naiviai pirmiausiai galvoju, kad iš nepasitenkinimo. Jo galvoje sukasi dar viena idėja – gal nebūtina laikyti nepasitenkinimo atsvaros tašku, gal gali tai kilti tiesiog iš noro gyventi geriau.

Nieko nesakau. Nelabai sufokusuoju dar šios minties. Galvoju vis apie tai, kaip suprasti pačią sąvoką „revoliucija“. Kasparo žodžiai laiku:

– Revoliucija yra labai reliatyvu: tai, kas vienam yra įprasta, kitam jau gali būti revoliucinga. Maištai, perversmai būna tada, kai žmonės pakovoja už tai, kuo tiki. Tai jiems įprasta, o kitiems – neįprasta. Tai lyg darymas kažko pagal savo vertybes. Pavyzdžiui, niekad negalvojau, kad ateisiu į *Matulaitį* ir darbe su jaunimu darysiu revoliuciją. Visad dirbau pagal tikėjimą, kurį turiu. Jei mintys revoliucingos ir padaro pokytį, gerai, bet jei specialiai bandyčiau „daryti revoliuciją“, tai gal ir gautųsi, bet būtų netikra.

-->

Laikraščio redakcijos kontaktai:
Adresas: J. Matulaičio a. 3,
05111 Vilnius

Tel.: (8-5) 246 17 72
Mob.: 8 616 174 73

El. paštas: matulaitis.biuras@takas.lt
www.matulaiciosc.lt
www.matulaiciospc.org

-->

–Nu jo, – mano galvoje sukasi šimtai minčių, klausiančių savęs pačios, kiek aš išeinu į tą nesaugią zoną, kiek aš rizikuoju ir kiek įnešu naujovių. Matyt, labai norisi kokio nors pokyčio, nes išgirstu save sakant:

–Kasparai, o gal duok man dabar pavairuot iki Panevėžio?

Persėdu. Įtampos lygis padidėja. Jaudinuosi ir plaku save galvoje už tai, kad per mažai važinėju, praradau vairavimo įgūdžius. Reikia grįžti prie revoliucijos. Kažkaip užsisuku tame „o ką tiksliai reiškia revoliucija“.

–Žiū, o kaip tu supranti revoliuciją? Kuo tai skiriasi nuo pokyčio? – klausiu vis dar pasimetusi.

–Žmogaus revoliucija yra žmogaus pasaulio suvokimo pasikeitimas.

Labai bijau, kad pamiršime gražias mintis, tad beveik instruktyviai prašau Kasparo būtinai konspektuoti viską, ką pasakome.

–Tik, kaip suprantu, revoliucijoj labai svarbus ir mano pačios dalyvavimas.

–Taip. Svarbu, kad patirtis būtų ne tik stipri, bet ir įsisąmoninta, nes kitaip patyrimas neturi naudos. Tam, kad galėtum įsisąmoninti, svarbus atvirumas patirčiai. Su tuo susijusi duotybė – kad žmogus tampa pažeidžiamas „išėjęs į riziką“.

–Pažeidžiamumas man siejasi ir su auka, nes kažką keisdamas, supurtydamas, prarandi ir dalį savęs, – antrinu.

–Visos sistemos (žmonės, organizacijos) nenori keistis. Jei pajunta grėsmę, labai ginasi, bando save įtikinti, kad to nereikia.

Vairuoju. Žiūriu tik į kelią. Galvoju, kada gi Panevėžys? Tie 30 km atrodo kaip 300. Ir kaip kitiems taip lengvai sekasi? Tyliu.

Staiga Kasparas entuziastingai pasiūlo:

–*Davai*, pasidarykime stipriausių žmogaus patirčių sąrašą!

Padarėm. Į jį įtraukėme artimo/ svarbaus žmogaus mirtį, žmogaus gimimą, meilės patirtį, netektį plačiąja prasme (namų, darbo) bei ligą.

Ties čia jis nesustojo:

–Ką mes, kaip darbuotojai, galim pasiūlyti, kad žmogui per mus įvyktų vidinės revoliucijos?

Va toks sąrašas išėjo:

- Kelionė į užsienį;
- Sveiko santykio išgyvenimas (kai jaučiasi žmogus svarbus, priimamas, vertingas);
- Galimybė suklysti ir po jos pasitaisyti;
- Tikėjimo patirtis;
- aukštųjų akimirkų išgyvenimas;
- Susidūrimas su kitokiu.

Pagaliau apsikeičiam ir vėl vairuoja Kasparas. Vis dar kalbam apie revoliuciją. Apie tai, kas po to. Apie atsakomybę, atsirandančią jai įvykus, apie tai, kad labai skirtingai jos baigiasi, apie paauglius – visų laikų maištautojus, kurie sukrečia visuomenę, pastūmėja į priekį, padeda jai augti ir pasikeisti, apie psichologijos ir socialinio darbo revoliucionierius ir visa kita. Kalbam, o aš rimstu jausdama, kad su juo gera ne tik draugauti, bet ir dirbti kartu.

Asta, psichologė, ir Kasparas, socialinis darbuotojas

PROFESIONALO ŽVILGSNIU

Mieli Matulaičiukai,

nuoširdžiai sveikinu visus su dar vienu laikraštuko numeriu. Dėkoju, kad nepamirštate ir, nepaisant marių jūrų devynių, prisiminę dargi prašote ir brūkštelti tokia rimta tema ir tokioje rimtoje „profesionalų“ skiltyje. Biblijoje gausu paraginimų nepasiduoti, išsiskirti, būti drąsiems, mūsiškai kalbant – protestuoti ar, popiežiaus Pranciškaus žodžiais tariant, „būti revoliucionieriais“. Pasiklysti tarp jų arba nuslysti kurio nors lozungo paviršiumi labai paprasta. Man atrodo, kad pamatinis visų šių skambių žodžių pamatas yra tapatybė. Iš jos kyla savęs suvokimas, drąsa priešintis, kovoti ar tiesiog būti tuo, kas esi, iš čia – ir laisvės siekimas. Kitas svarbus žodis, neatsiejamas nuo tapatybės, – atmintis. Kol ji bus gyva, kol žadins žmoguje savo tapatybės suvokimą, tol rasis jame drąsos neišnykti paskęstant sinkretizmo jūroje. Peršasi 137-oji psalmė, Biblijos lopinėlis, kuris patraukė dar būnant klieriku. Šioje raudoje prasmingai apjungta ir savastis, ir atmintis, ir drąsa, o svarbiausia – tikėjimas ir iš jo kylantis santykis su Dievu. Smulkmena, bet ši psalmė ypač buvo mėgstama ir palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio. Tad įžvalgomis apie ją ir noriu pasidalinti.

Prie Babilonijos upių – ten mes sėdėjome verkdami, Ziono kalną atsiminę.

Ant to krašto tuopų pakabinome savo arfas, nes mus į nelaisvę išvariusieji ten liepė mums giedoti, mūsų engėjai vertė mus džiūgauti, sakydami: „Pagiedokite mums Ziono giesmių!“

Kaipgi galime mes giedoti VIEŠPATIES giesmę svetimoje žemėje?

Jeruzale, jeigu tave užmirščiau, tenuvysta mano dešinė!

Teprilimpa man liežuvis prie gomurio, jei apie tave negalvočiau, jei Jeruzalės didžiausiu džiaugsmu nelaikyčiau!

Psalmė ragina sužadinti ne tiesioginę istorinę atmintį, susijusią su konkrečia hebrajams brangia vieta, bet kiekvienam nuolat gręžtis į tikėjimo įvykį savo gyvenimuose. Biblijoje prisiminimas apie ką nors visuomet iškyla kaip grįžimas prie esminio žmogaus ir Dievo santykio. Prisiminimas čia reiškia ne istorinių įvykių grandinės peržvelgimą, skirtingai nuo Vakarų

-->

--->

kultūros, kur prisiminimas susijęs tik su praeitimi, kažkada išgyventa akimirka. It fotoalbume vartomos nuotraukos sužadina atmintį apie kitados buvusius įvykius. Semitų kultūros žmogui prisiminimas susijęs su ryšio palaikymu, jam prisiminti – reiškia tuo šiandien gyventi. Tai, kas pamirštama, tas nebesvarbu, to nebėra. Kol prisimenamas Dievas, tol Jis yra svarbus, tol Jis yra mano gyvenimo dalis. Pasaulyje, kur krikščionio tapatybė silpnėja, kur sparčiai atsiranda visokių pakaitalų, kur susidaro palankios galimybės susiniveliuoti, atmintį apie tai, kas esame, reikia nuolat žadinti. Apie tai kalba psalmininkas, kurio liūdesys kyla ne iš bado, skurdumo ar nepritekliaus tremtyje (Babilonija – derlingas ir turtingas kraštas, jame nieko netrūko), ne iš fizinio skausmo, bet iš kažko dvasiniai esminio. Tai – Šventyklos neregėjimas, nebuvimas Jahvės akivaizdoje, santykio su Dievu neturėjimas. Ši dvasinė kančia ir yra jam skurdas, badas, nepriteklius. Jis trokšta santykio su Dievu. Sekuliariame pasaulyje, mūsų supasaulėjusiuose santykiuose irgi daugybė erdvės viskam, išskyrus Šventyklą. Esama prekybos, pramogų ir kitokių centrų, darančių mus neva laimingais, bet nesuteikiančių giluminio ir esminio džiaugsmo, kylančio iš santykio su Dievu.

„Sėdėjome verkdami, Ziono kalną atsiminę“. Galima įsivaizduoti būrelį žmonių, susirinkusių maldai ir susėdusių ant žemės šalia Babilonijos kanalų, tačiau šis *sėdėjome* reiškia ir priešingybę žodžiui *kopti*, kuris susijęs su Ziono kalnu, taigi – su Jeruzale ir su Šventykla. Nors fiziškas kopimas reiškia nuovargį ir sunkumą, o sėdėjimas – poilsį ir ramybę, dvasinė šių žodžių reikšmė yra atvirkščia: kopti – būti kelyje, būti su keliaujančiuoju Dievu. Jahvė – nesėslus Dievas, kelionės Dievas. Sėdėjimas yra Jo priešingybė, todėl sėdėti žydams reiškia nebūti su Dievu, nebūti kelyje. Tokios sampratos užuomazgos siekia Išrinktosios tautos ir Dievo dialogo pradžią, užsimezgusią dykumoje, peraugusią į meilę, kuri subrendo būtent kelionėje. Sėdėti, įsitaisyti patogume tolygu dvasiškai apkerpėti, nieko nebestokoti, būti sau pačiam pakankamu... Tokiam žmogui nieko netrūksta, o labiausiai netrūksta tada Dievo.

„Ant to krašto tuopų pakabinome savo arfas“. Svetimi medžiai išreiškia svetimą kultūrą. Dvasine prasme tai reiškia supasaulėjimą, kai nebelieka šventų vietų, vietų, kur galima susitikti su Dievu. Arfų kabinimo ant medžių įvaizdis yra metafora, išreiškianti protestą. Jis įgauna svorio, kai suvokiame, kad groti neketina giesmininkai – asmenys, kurių profesija yra grojimas. Jie atsisako daryti tai, kas yra jų pagrindinė veikla, jų pragyvenimo šaltinis. Tokiu „streiku“ jie neketina pagerinti savo darbo sąlygų. Ne dėl savo teisių, bet dėl savo pašaukimo jie protestuoja. Jų pašaukimas yra ne babiloniečių šlovinimas, o Dievo garbinimas. Atėmus Dievo garbinimą iš giesmininkų, jų pašaukimas netenka prasmės. Atimk iš žmogaus Dievą ir jo gyvenimas nebetenka prasmės. Giesmininkų „streikas“ yra savo tapatybės suvokimas ir atsakas į esamą padėtį. Be to, arfų iškabinimo deklaracija siekiama ir kitus pažadinti susivokti. Ir mes kviečiami protestuoti, kai esame verčiami gyventi be tikėjimo, be Dievo. Jei esame verčiami gyventi kitokiu matu, kitokiais kriterijais, kitokia nei meilės logika, turėtume ir mes dvasine prasme skelbti revoliuciją. Deja, bet labai dažnai tenka pripažinti, jog grojame ir giedame giesmeles su džiaugsmu pritardami pasauliui.

„Į nelaisvę išvariusieji liepė mums giedoti, mūsų engėjai vertė mus džiūgauti“. Liepimas džiūgaut pavergėjo akivaizdoje suprantamas ne tik kaip reikalavimas linksminti savo engėjus, bet taip pat reiškia pripažinimą, kad džiūgaujančiajam nieko netrūksta, kad jis yra laimingas savo stabų akivaizdoje. Taigi pavergimas čia suvokiamas ne tik kaip politinė priespauda, bet pirmiausiai kaip švenčiausios vietos, skirtos Jahvei, užėmimas. Šiame kontekste babiloniečiai įsivaizduojami kaip stabai, reikalaujantys būti šlovinami. Šiandien esama daugybės dalykų, kurie it stabai pavergia ir verčia jaustis laimingais. Tačiau žmogus gali džiūgauti tik Dievo akivaizdoje, nes tik tada jis yra laimingas, nes jo laimės priežastis ir yra Dievas.

„Pagiedokite mums Ziono giesmių!“ „Kaipgi galime mes giedoti VIEŠPATIES giesmę svetimoje žemėje?“ Iš tiesų žydui tai neįmanomas reikalavimas, nes jo išpildymas iškreiptų dvi esmines hebrajų tautos tapatybės tiesas. Pirma, giedojimas reikštų babiloniečių pripažinimą dievu, tolygiu Jahvei, kadangi giedojimas skirtas tik jam. Antra, giedojimas reikštų Babilonijos kraštą esant savu, t.y. Babilonija įgytų Pažadėtosios žemės statusą. Savaime suprantama, kad hebrajai negalėjo sutikti nei su vienu iš šių teiginių. Atsisakymas giedoti atskleidžia ištikimybę savo Dievui ir Jo pažadams. Tai ir yra hebrajo tapatybė. Ši tapatybė tokia svarbi, jog psalmininkas verčiau save prakeikia nei leidžiasi jos netekti. *„Viešpatie, jeigu tave užmirščiau, tenuvysta mano dešinė! Teprilimpa man liežuvis prie gomurio, jei apie tave negalvočiau“* Autorius save aptaria kaip instrumentą, kuris sugadintas yra niekam nereikalingas. Liežuvio prilipimas prie gomurio giesmininkui – baisus defektas. Rankos nuvytimas – ne šiaip trauma, bet negalėjimas išpildyti savo pašaukimo. It pianistui netekus rankų... Taigi autorius prakeikia save, jei leistų sau pamiršti savo esmę, savo ryšį su Dievu. Jis meldžia sau iš Dievo bausmės – paralyžiaus, kuris jį sužlugdytų.

Ši psalmė visada bus iškalbinga ir skatins iššūkiui. Izraelitai savo tapatybės reabilitavimui raginami prisiminti Siono kalną, po to – Jeruzalės žlugimą bei kraupią tremtį. Krikščionims *prisiminti* – tai nuoroda į Jėzų, Jo veiklą žemėje, Jo žiaurią mirtį. Visa tai atmename šv. Mišiose. Be šios atminties mūsų tapatybė išblunka, be Kristaus ir kryžiaus atminties krikščionis lieka bešaknis, o tai reiškia pasmerktas paviršutiniškumui ir išnykimui. Žvelgdami į savo tautos istoriją, galime pastebėti tam tikras paraleles. Negiedojo svetimai valdžiai džiaugsmo giesmių tremiami į Sibirą, žudomi miškuose ar kalėjimuose, traiškomi tankų, įvairiais būdais persekiojami ir slopinami... Jie nepasidavė melagingam laimės jausmui. Šiandien taip pat yra pagundų, įsipatoginti ir giedoti Viešpaties giesmę šio pasaulio kunigaikščiui, pasiduoti šio pasaulio logikai – labai subtiliai, įvairiomis formomis pateikiamai. Tikėjimas šalia šios logikos neatrodo patraukliai, tad būti tikinčiu reikia drąsos, tvirto užsispyrimo. Tikėjimo kelionė niekada nebus patogus sėdėjimas, bet kasdienis kopimas sekant Jėzumi, nuolatinis iššūkis nepasiduoti pamirštant, kas yra tikrasis Viešpats, ar susipainiojant ir nebeatskiriant, kas yra tikro džiaugsmo šaltinis, galiausiai, kas aš pats esu. Kitaip tariant, esame kviečiami nuolatiniam atsivertimui, kuris, jei norite, gali būti vadinamas ir revoliucijos vardu...

Linkėjimai iš Romos, kun. Mozė

„Tramplinas“ ir „Tranzitas“: pagalba sunkumus išgyvenantiems 13-18 metų vaikinams ir merginoms bei jų šeimoms.

Kas nutinka, kai patenki į grupę, nemokėdama lietuvių kalbos… Į Tranzito grupę…

Tikrai nėra paprasta atvykti į šalį, kuri yra tokia skirtinga, lyginant su mano gimtąja šalimi. Vienas iš didžiausių sunkumų yra kalbos barjeras, kuris trukdo žmonėms, kalbantiems skirtingomis kalbomis, bendrauti tarpusavyje. Atvykusi į Lietuvą supratau, kad lietuvių kalba labai skiriasi nuo lotynų kalbos. Aš esu iš Ispanijos, mano gimtojoje kalboje nėra naudojami linksniai (vardininkas, kilmininkas, naudininkas ir t.t.), kurie yra naudojami lietuvių kalbos gramatikoje. Tad mokymasis lietuvių kalbos pareikalauja iš manęs daug laiko ir energijos. Tačiau manau, kad žingsnis po žingsnio aš bent kiek išmoksiu šią kalbą.

Tranzito grupę lankantys vaikai įrodė, kad galima bendrauti tarpusavyje, net jeigu yra kalbos barjeras. Aš nekalbu anglų kalba tobulai, kai kurie vaikai beveik visiškai nemoka šios kalbos ir vis dėl to tai nėra problema. Mes naudojame įvairius būdus, kurie padeda mums susikalbėti. Mums pasitarnauja gestai (kūno kalba), keli paprasti žodžiai anglų, kartais lietuvių kalba arba „Google vertėjas“. Vaikai padeda man išmokti lietuvių kalbos, nors galbūt kartais patys to net neįsisąmonina. Pavyzdžiui, mes kartu žaidžiame įvairius stalo žaidimus arba dalyvaujame kitokiose veiklose. Ir tuomet aš turiu galimybę naudoti paprastus sakinius arba žodžius (spalvas, skaičius). Kartu pasijuokiame iš mano tarties arba padarytų klaidų, kai kalbu.

Kartais aš nesijaučiu labai gerai, kadangi ne visuomet randu būdų, kaip išsakyti savo nuomonę, poziciją ar idėjas. Tai yra mano didysis iššūkis. Tačiau kartu aš suprantu, kad tai yra savanorystės dalis. Dirbant su skirtingo amžiaus vaikais bei paaugliais kartais sunku suprasti ir įsijausti į tam tikras situacijas, bet tuomet man padeda lietuviai savanoriai, praktikantai iš universiteto ir darbuotojai. Ir aš tikiuosi, kad padedu tiek, kiek galiu, tiek socialiniams darbuotojams, tiek vaikams.

Kiekviena diena socialiniame centre yra kitokia. Man patinka kasdien susitikti su vaikais. Kiekvienas iš jų turi skirtingus pomėgius ir unikalų charakterį. Kai kuriomis dienomis jie būna kupini energijos, noriai įsitraukia į siūlomas veiklas, priima jiems metamus iššūkius. Kartais būna dienų, kai jie jaučiasi pavargę, bet tai taip pat yra jų gyvenimo dalis. Pakanka to, kad mes susitinkame ir gurkšnodami skanią arbatą dalinamės savo mintimis, požiūriu į gyvenimą, kalbamės apie sunkumus mokykloje, ateities planus, socialinius tinklus, internetą bei paaugliams rūpimus dalykus ir tokiu būdu mokomės vieni iš kitų.

Kasdien aš išmokstu naujų dalykų, suprantu, kad vaikai susiduria su panašiomis situacijomis, su kuriomis susidurdavau ir aš, kai buvau jų amžiaus, kuomet maži dalykai atrodo kaip didelės problemos, kai apie ateitį negalvoji ir manai, kad žinai, kas yra tiesa. Tai dabar girdžiu iš paauglių. Niekada nemaniau, kad turėsiu tokią įstabią patirtį su vaikais Lietuvoje. Jie padeda man augti kaip asmenybei kiekvieną dieną.

Clara, savanorė

Erasmus+

Dienos centras „Vaikai - Vaikams“: pagalba sunkumus išgyvenantiems vaikams nuo 7 iki 12 metų ir jų tėvams.

Savanorė iš Prancūzijos dienos centre „Vaikai – vaikams“

Po kelių mėnesių pertraukos dienos centro vaikai ir darbuotojai vėl džiaugiasi turėdami savanorę iš užsienio. Šį kartą tai mergina iš Prancūzijos – Ophelie. Į Lietuvą ji atvyko sausio pradžioje ir pasiliks čia iki rugpjūčio pabaigos. Kartu su dienos centro vaikais nusprendėme padaryti mini interviu ir supažindinti Jus su Ophelie.

Kiek tau metų?

Man yra 20 metų.

Ar turi brolių, seserų? Jei taip, tai kiek?

Turiu vieną brolį, šiuo metu jam yra 15 metų.

Ar augini kokį nors naminį gyvūnėlį?

Neauginu, kadangi esu alergiška šunims ir katėms :).

Ar tai yra tavo pirmas kartas, kai išvažiavai į užsienį?

Taip. Susiradau šį projektą, patiko ir nusprendžiau atvažiuot į Lietuvą atlikti savanoriškos tarnybos.

Kuo norėtum būti užaugusi?

Kai užaugsiu,norėčiau būti dizainere :).

Ar mokaisi universitete?

Mokausi dizaino mokykloje, tačiau dabar pasiėmiau metus laiko atostogų, kad galėčiau atvykti į Lietuvą.

Koks tavo mėgstamiausias lietuviškas žodis?

Viskas (juokiasi).

Tiek vaikai, tiek Ophelie smagiai leidžia laiką kartu – žaidžia slėpynių, piešia, gamina maistą, eina į lauką, mokosi kartu anglų bei lietuvių kalbų :).

„Vaikai – vaikams“ komanda

Erasmus+

Kvietimas į mugę

Atėjus pavasariui ir danguje vis dažniau nušvintant saulei, norisi pabusti iš žiemos miego ir daugiau nuveikti.
Gal papuošti savo palangę pavasariniais žiedais.
Gal gerti arbatą iš spalvoto puodelio.
Gal šviežias salotas susimaišyti naujame dubenyje.
Gal nusiųsti pasveikinimą seniai matytam draugui.
O gal pačiai ar pačiam pasipuošti originaliu papuošalu.

Todėl kviečiame užsukti į pavasarinę mugę, kuri veikia Pal. J. Matulaičio socialinių veiklų patalpose trečiame aukšte prie administratorės.

Su pavasariškais linkėjimais,
Atvira Bendruomenė

„Atvira bendruomenė“: integracinė socialinė pagalba žmonėms su proto ir kompleksine negalia bei jų šeimoms.

Šventa Ingos istorija

Inga svajoja apie vienuolyną. Ji norėtų ten gyventi, kaip ir jos draugė s. Lina. Kai neseniai svečiavomės su proto negalę turinčių žmonių grupe Marijos Dangun ėmimo vienuolyne, s. Benedikta papasakojo, kad Motinos Teresės seserys turi tokius sunkius slaugomus ligonius ir neįgaliuosius, kurie prisiima maldos tarnystę. Tąsyk sesuo pasiūlė melstis už Tadą, neseniai išėjusį iš kalėjimo į laisvę... Ir Inga, vienintelė iš mūsų grupės, jau du mėnesius ištikimai kasdien maldoje prisimena Tadą. Tyloje, jam net nežinant, ji, paprasta mergina su negalia, neša savo širdyje vieną gyvenimą, kad jis pasisektų.

Dievui nėra negalimų dalykų: žmonės su proto negalia irgi gali būti Viešpaties pašaukti, kad tyloje ir su džiaugsmu liudytų, jog Dievo akyse žmogus yra vertingas ir vertė jo gyvenimo – neįkainojama.

Aš gimiau Vilniuje, Lukiškių ligoninėje. Mama sunkiai gimdė. Ji pasakojo, kad gimiau su apsisukusia virkštele. Ir mane norėjo atiduoti kažkokiems bandymams, nes sakė, kad aš gimiau nesveika. Iškart pasakė. Bet mama išgelbėjo, nes mylėjo.

Mane augino mama. Tėvas irgi augino, bet į krikštynas jis atėjo girtas ir išmuštu dantim. Tėvas visada daug gėrė. Paskui mama su juo dėl to išsiskyrė.

Vaikystėje augau pas bobutę, pas tėvo mamą kaime. Lankiau ir darželį, kur mamytė dirbo. Darželyje man buvo gerai. Tik mokykloje nesisekė. Baltupiuose lankiau mokyklą ir iš jos bėgdavau. Man nepatiko ir buvo per sunku. Iš Baltupių mokyklos pirmos klasės mane perkėlė į 4-ą internatą. Ten buvo geriau nei Baltupių mokykloje. Namo sugrįždavau tik savaitgaliais. Paskui perkėlė į pagalbinę Subačiaus gatvėje, pačią blogiausią mokyklą. Mano draugė Aneta ją vadina nuovada. Ten mokytoja mane mušė per nagus, bet uždraudė tai pasakoti tėvams. Mušė, kad blogai pasiūdavau. Viskas ten buvo blogai. Ten baigiau devynias klases. Ir tuomet su jaunesne sese mokiausi Lengvosios pramonės mokykloje, Baltupiuose. Mokiausi odos siuvimo specialybės. Nieko ten buvo, tik grupė nedraugiška. Baigusi lankiau Mokymo centrą „Mes“ arba, kaip aš vadinu, Jakūbausko centrą. Jis ten buvo direktorius. Gerai ten sekėsi, buvau odos dirbinių dirbtuvėlėse, gaminau raktines, paveikslėlius iš odos, pinigines. Dar lankiau audimo specialybės užsiėmimus. Tik centre „Mes“ mušėsi nedraugiški jaunuoliai. Buvo netvarka. Ten leido daryti, ką nori. Kartą centro „Mes“ auklėtoja Aušra pasiūlė lankyti pal. J. Matulaičio socialinį centrą, ten, sakė, bus man geriau.

Aš ir perėjau ten dirbti. Čia darau atvirutes, kuriu animaciją su Ingrida. Dar man patinka kulinarija, socialiniai įgūdžiai. Dar skaitome Bibliją per maldą ryte. Tik man nepatinka ikonas daryti, nes nuobodu. Čia visi draugiški. Turiu gerą draugę Akvilę.

Dar turiu dukrytę, jai jau aštuoneri. Jos vardas Ugnė. Bet ją augino mano mama. Man būtų vienai per sunku auginti dukrytę. Ji lanko specialiąją Atgajos mokyklą. Labai ją myliu. Kartu žaidžiam, dėliojam dėlionę, padedu jai mokytis raides. Apkabina, kai grįžtu iš kelionės. Tik kartais ji su manimi negražiai elgiasi: neklauso, pasistumdo.

Aš šiaip jau gyvenime viską turiu, gal tik trūksta močiučių, kurios jau numirė. Man labai svarbios jos, jas labai mylėjau, visur mane vesdavosi. Na, gal dar trūksta man šuniuko, kurį nunešė vilkai kaime žiemą.

Ir dar norėčiau pamatyti Jėzų, nes jis atneša stebuklus.

Bet šiaip aš viską turiu ir esu laiminga.

Inga, Atviros bendruomenės lankytoja (užrašyti padėjo Inesa, socialinė darbuotoja)

Drąsiausi

Šį kartą susėdame kalbėti apie drąsą. Nejučia pokalbio pradžioje pasidaliname, ką šnibžda nerami kiekvieno širdis. Kol neišsikalbame, sunku susikaupti. Tikriausiai taip pat sunku ir būti drąsiam. Ingai drąsa – tai drąsus žmogus, tas, kuris nieko nebijo. Andriui – tai gėlė, išdygusi lauke. Suglumstu. Ar tikrai gėlę galima pavadinti drąsia, juk ji daro tai, kam yra skirta? O tada kartu susimąstome. Juk ir mums ne taip lengva išlįsti iš šiltų saugių namų laukan, kur dar pavasariui neįsibėgėjus ir sušalti, ir sušlapti galima. Bekalbant apie gėles imu suprasti, kodėl Akvilė, paklausta apie drąsą, prisimena lietuvių futbolininkus, kurie, jos manymu, išbėga žaisti į lauko aikštes, nepaisydami nei šalčio, nei lietaus, ir dar drąsina žiūrovus negalvoti apie blogą orą.

Mums sunku prisiminti, ką drąsaus patys esame padarę, bet nesustodami vardiname, ko bijome. Akvilė pamini kalną, ledą, stiprų vėją. Andrius atsikvepia, kad Dievas saugo mus nuo nelaimių, todėl galime būti drąsūs. Pasidalinu atrastais žodžiais iš knygos „Bėgančios su vilkais“, kad „drąsa reiškia klausytis savo širdies balso“. Inga klausydamasi savo širdies balso užsiima tomis veiklomis, kurios jai patinka. Jai nepatinka, kai kiti ją užgožia ir neleidžia daryti tai, ko ji nori. Andrius, kai klausosi savo širdies, dainuoja.

Prisimename neįgalius vyrukus iš Suomijos, laimėjusius savo šalyje atranką į „Eurovizją“. Dainuoti ant scenos kitiems žmonėms tikrai reikia drąsos. Ingai atrodo, kad mes taip niekada negalėtumėme dainuoti. O Andrius drąsiai svajoja – taps dainininku ir pakvies mus visus į savo koncertą. Inga norėtų būti žurnaliste, chemike, piemenėle ar vienuole, o Akvilė – „Žalgirio“ trenere. Klausiu, o ką reikia daryti, kad tokie drąsūs troškimai išsipildytų. Inga atsako: „Reikia melstis“. Jei mes imamės darbų, kuriuos patys pasirinkome, mes nieko nebijome. Kai artimi žmonės šalia, taip pat jaučiamės drąsūs veikti. Inga, Andrius ir Akvilė vardina, jog būti drąsiais jiems padeda Jėzaus draugystė, malda, draugai, angelai ir tėvai.

Tada pagalvoju, kad bekalbėdama apie drąsą tuo pačiu metu turiu omeny veikimą ir įveikimą. Drąsa atrodo veikianti, judanti, judinanti, keičianti ar besikeičianti. Ar drąsiausi gali nejudėti, nesikeisti, nieko neveikti? Ar mes sau leidžiame pabūti, patylėti, pamaklinėti? Ar prisimename akimirkas, kai iš savęs nesitikėjome staigių pokyčių ar išskirtinių veiksmų, kai nedrebėjome, jog mus stebi kiti ar patys griežtai nužvelgiame save? Ar gali būti drąsiausiais pavadinti tie, kurie pro langą stebi gamtos prabudimą, kurie klausosi, kaip plaka akimirkai visus žodžius užmiršusios širdys, kurie (tik) svajoja, nes taip jie kvėpuoja? Nesu tikra šią apsiniaukusią ankstyvo pavasario popietę, kai bet kada gali pradėti lyti ir niekur nesinori eiti.

Laura, socialinė darbuotoja

Mes, *Atvira bendruomenė*, norime visus jus supažindinti su drąsiomis merginomis, kurios jau tapo mūsų draugėmis ir be kurių jau neįsivaizduojame savo kasdienybės. Paprašėme, kad kiekviena iš jų pati papasakotų apie savo kelionę pas mus.

Aš esu Elena iš Italijos, šiuo metu savanoriaujanti Vilniuje. Savo šalyje ketverius metus dirbau tarnautoja ir gyvenau gražioje kaimo vietovėje. Italijoje turiu gerus draugus, mylinčią šeimą ir daugybę veiklų. Nepaisant to, žinojau, kad man kažko trūksta mano gyvenime, kad jausčiausi tikrai laiminga ir patenkinta. Žinojau, kad galiu daugiau duoti ir gauti.

Tada atradau Europos savanorių tarnybos (EST) projektą ir 2015 m. sausį palikau savo šalį bei atvykau į Vilnių. Prisipažinsiu, jog nelengva gyventi kitoje šalyje, su kita kultūra, oro sąlygomis ir gyvenimo būdu. Bet aš prisimenu priežastį, dėl ko čia atvykau, ir kad tai yra mano pasirinkimas. Pal. J. Matulaičio socialiniame centre savanoriauju su neįgaliaisiais žmonėmis Atviroje bendruomenėje (pavadinimas pats kalba už save). Po tų metų, kai dirbau tam, kad kiti žmonės taptų turtingesni, pagaliau aš dirbu tam, kad pati turtėčiau (ir šį kartą aš nekalbu apie pinigus).

Preityje mane suerzindavo žmonės, kurie švaistydavo savo laiką skųsdamiesi gyvenimu: jie visada galvodavo pie tai, ko jiems trūksta, bet ne apie tai, ką jie turi, rinkdamiesi materialines vertybes vietoj dvasinio augimo. Dabar

-->

--->

man atrodo, kad pati visuomenė nori, kad mes būtumėme nepatenkinti. Kartais mes tai suprantame tik tada, kai sutinkame kitokius žmones. Žmones, kurie padeda mums pamatyti gyvenimą tokį, koks jis yra, kurie mums padedasuprasti, kad nieko nėra pasaulyje svarbesnio kaip tiesiog būti savimi. Socialiniame centre aš sutikau tokius žmones. Aš jaučiuosi dėkinga jiems ir socialiniams darbuotojams (kurie lydi mane šioje vidinėje kelionėje) už galimybę, kurią jie suteikė, kad tiek daug išmokčiau apie gyvenimą.

Elena

Aš esu dvidešimt trejų metų mergina iš Rumunijos, vardu Madalina. Anksčiau gyvenau Bukarešte. Rašau, kad „gyvenau anksčiau“, nes dabar gyvenu Vilniuje. Kodėl? Tai taip paprasta. Ar jūs kada nors jautėtės uždaryti gyvenime be jokios galimybės ištrūkti iš kasdienybės rutinos? Vieną akimirką aš tiesiog pasižiūrėjau į save ir pamačiau dvidešimt trejų metų merginą, kuri dirba nuo pirmadienio iki penktadienio, ir daugiau nieko. Tada viena mintis praskriejo mano prote: ne tokio gyvenimo aš sau noriu; aš galiu gyventi geriau. Taigi vieną dieną aš pradėjau internete ieškoti Europos savanorių tarnybos (EST) projekto.

Radau vieną, Vilniuje, ir iš aprašymo supratau, kad aš savanoriaučiau viename socialiniame centre su neįgaliais žmonėmis, drauge su jais įsitraukdama į įvairias veiklas. Iš pirmo žvilgsnio pasirodė, kad tai kažkas naujo, ir aš nusprendžiau parašyti. Kitą dieną gavau atsakymą. Aš iš karto pradėjau jį skaityti: „Rašome tau su geromis naujienomis. Mes norime tave pakviesti į mūsų projektą“. Mane priėmė. Kitos dvi savaitės buvo beprotiškos: aš turėjau mesti darbą, nusipirkti bilietus, grįžti į savo vaikystės miestą, susitikti su visais draugais. Jaučiausi išsekusi. O tada atsidūriau Bukarešto oro uoste laukti, kada prasidės mano nuotykis.

Šiandien aš esu čia, Vilniuje: gyvenu naują gyvenimą viename bute su kitomis trijomis puikiomis merginomis iš skirtingų šalių, savanoriauju Pal. J. Matulaičio socialiniame centre, leidžiu laiką su kitais savanoriais – žmonėmis, tokiais kaip aš, bet vienaip ar kitaip skirtingais.

Aš esu čia jau daugiau kaip mėnuo. Savanoriauju su suaugusiais žmonėmis, turinčiais negalią: kiekvieną dieną mes vykdome skirtingas veiklas. Lengva būti su žmonėmis, kurie yra laimingi tik dėl vienos priežasties: kad aš ateinu padėti jiems. Nepaisant gerų dalykų, aš taip pat išgyvenau sunkias akimirkas: mano pirmoji savaitė buvo sudėtinga. Aš buvau svetima svetimoje šalyje, aš ilgėjausi savo draugų, savo šalies ir netgi savo ankstesnės kasdieninės rutinos. Bet dabar aš nebesijaučiu svetima, dabar aš jau priklausau šiai vietai. Aš imu galvoti, kad būti EST savanore nėra taip sunku: tiesiog reikia būti savimi ir išmokti džiaugtis visais tais dalykais, su kuriais susiduriu savo gyvenime.

Aš džiaugiuosi kiekviena laisva diena su savo buto draugėmis ir kitais savanorias, taigi mano asmeninis gyvenimas yra gana aktyvus. Kai mes nusprendžiame kur nors eiti, kiekvieną kartą yra tas pats: „Liko tik dvi minutės iki mūsų autobuso“, ir tada mes bėgame ir vėl bėgame. Tai jau tapo mūsų kasdienybe.

Ir svarbiausias dalykas – kad aš mečiau rūkyti, kai tik atvykau čia. Aš galvoju, kad atvykimas čia buvo geriausias sprendimas, kokį tik aš galėjau priimti, ir aš esu tikra, kad tai bus puiki patirtis. Čia aš turiu naują gyvenimą ir taip pat naujus draugus ir visa tai yra dėl to, kad aš esu Lietuvoje. Kartais man net atrodo, kad ne aš rinkausi Lietuvą, o Lietuva pasirinko mane.

Tai ačiū, Lietuva, kad pasirinkai mane.

Madalina

Erasmus+

Savanorės į Lietuvą atvyko pagal Europos sąjungos finansuojamą *Erasmus+* programą, Europos savanorių tarnybos projektą. Daugiau informacijos apie tai ir kitus programos projektus - *www.erasmus-plius.lt*

Apie Pal. J. Matulaičio žmones kitaip...

Šeimos pagalbos centras - įvairiapusė pagalba šeimoms.

Atėjus pavasariui ir atgimstant gamtai norisi pakalbėti apie mūsų susietumą su gamta ir paieškoti savo panašumo joje. Taigi susėdę prie arbatos puodelio pradėjome domėtis, į kokius gyvūnus būtume panašūs ir kokios savybės mus juose žavi...

Apklausus (kolegoms uždavėme klausimą: „Jei būtum gyvūnas, kas tu būtum ir kodėl?“) Pal. J. Matulaičio socialinių veiklų darbuotojus, paaiškėjo, jog čia dirba įvairiausio „plauko“ gyvūnai: *delfinai, bebrai, elniai, tinginiai, drambliai, drugeliai, stirnos, liūtai, sraigės, triušiai, meškinai, lapės, katinai, beždžionės, šunys, įvairūs paukščiai, begemotai, tigrai, gyvatės, varlės, vėžliai, panteros, pumos...*

Pažvelgus iš pirmo žvilgsnio gali kilti klausimas, ką šie darbuotojai (priskiriantys sau tam tikrų gyvūnų savybių) gali veikti socialinėje, psichologinėje ar administracinėje sferose ir ką jie gali duoti čia ateinantiems žmonėms. O tuo labiau kaip jie gali tilpti po vienu stogu? Paanalizuokime giliau.

Na, pavyzdžiui, pas mus į centrą dažnai ateina žmonės, gyvenime patyrę daug skriaudos, negalintys už save pakovoti. Tad jiems labai reikia darbuotojų, pasižyminčių liūtų ar tigrų savybėmis, kad šie reikalui esant apgintų ar atstovėtų jų interesus kitose institucijose, kolektyvuose ar net šeimose. Tačiau žmonės, atradę su šiais gyvūnais santykį, gali patirti jų rūpestį, globą, nes jie juk yra kačių šeimos atstovai. Siekiant švelnumo, kurio visi esame be galo išsiilgę, labai pasitarnauja ir kitų pas mus dirbančių žmonių katiniškos savybės. Juk sakoma, kad katinai atpažįsta, pajaučia vietas, kurias žmogui skauda, ant jų atsigula, pamurkia ir taip palengvina žmogui jo skausmą ar įtampą, kad šis galėtų toliau stotis ir keliauti savo keliu. Be to, katinai turi savo charakterį ir moko mus rasti būdų savo poreikiams patenkinti.

Švelnumo mums gali suteikti ir meškiukų pūkuotumas. Meškos geba apkabinti savo artimuosius ir sušildyti juos glėbyje savo didelėmis letenomis bei rūpestinga širdimi. O to taip dažnai mums norisi, tik neretai nedrįstame paprašyti... Be to, ar matėte, kaip meškos gina ir saugo savo vaikus bei kaip moka jais rūpintis, kaip darbščiai ir kantriai gaudo upėje žuvis, kad galėtų išmaitinti savo mažylius? O šiems užaugus paleidžia juos į savarankišką pasaulį leisdamos patiems mokytis pakovoti už save ir savimi pasirūpinti...

Pas mus netrūksta ir elnių, kurie yra tvirti ir savo ragais gali atbaidyti puolančius priešus. Be to, jie yra laisvi ir mokina mus, kad norint susidraugauti, reikia įdėti šiek tiek pastangų.

Laisvės ir bendruomeniškumo galime pasimokyti iš kolegų, pasižyminčių vilkų savybėmis. Vilkai gyvena grupėmis, o žmonės, tapatinantys save su šiais gyvūnais, savo darbais kuria bendruomeninį džiaugsmą.

Bendruomeniškumo, dalijimosi tuo, ką turi, mus taip pat moko ir stirnos, kurios augindamos savo jauniklius gyvena bendruomenėmis. Mūsų centrų gyvenimuose vieni ryškiausių dalinimosi, vienas kito priėmimo ir buvimo kartu momentai yra stovyklos, įvairios išvykos. Reiktų nepamiršti ir to, kad stirnos yra grakščios, jaunatviškos, vikrios. Tad mūsų centro darbuotojai, įžvelgiantys savyje šių gyvūnų savybių, moko tiek mus, kolegas, tiek

-->

--->
ateinančius žmones pasitempimo, grakštumo bei primena, kad reikia puoselėti ir ugdyti mums Dievo duotas dovanas.

Žaismingumu ir džiaugsmingumu mus užkrečia beždžioniškos savybės. Kaip sakoma, žiūrint į laimingus žmones ar gyvūnus ir pats nejučia imi *laimingėti* bei džiaugsmo širdyje atrasti. O laimė teikia teigiamos energijos, kurios mūsų darbe labai reikia.

Darbų gausoje pritrūkę greičio ir miklumo to galime pasisemti iš kolegų, pasižyminčių panterų ir pumų savybėmis. Šie gyvūnai, drąsiai įveikdami aukštas erdves primena mums apie pasitikėjimo savimi svarbą.

Jei geriau įsigilintume į bebro gyvenimą, suprastume, kad šis gyvūnas yra labai darbštus. Ohoho kokias užtvankas pasistato! Jis taip pat yra rūpestingas savo šeimoje bei aplinkoje. Be to, bebras, būdamas universalus gyvūnas (gali gyventi ir sausumoje, ir vandenyje), primena mums, kad ir mes turime išmokti prisitaikyti prie besikeičiančio organizacijos gyvenimo. Tik svarbu „nepamesti“ savojo tikslo.

Šalia darbštumo žmonėms gyvenime labai reikia ir pailsėti, truputį pabėgti nuo slegiančių rūpesčių, kad atgavus jėgas vėl galima būtų spręsti iškylančias problemas, rinktis geriausius gyvenimo kelius. Tam labai reikalingas tinginių pavyzdys.

Kad nepamirštume, jog visame lėkime ir darbų gausoje turime sulėtinti savo gyvenimo tempą ir judėdami lėčiau pasigrožėtume supančiais vaizdais, pasimėgautume lėta rytine ar popietine kava, pokalbiu su žmogumi, mums primena vėžliai. O kai gelmės ima varginti ir norisi nuo visko pailsėti bei ištrūkti iš užsisukusios rutinos, mums pasitarnauja atskrendantys įvairūs paukščiai, pvz., geniai ar kėkštai, kurie kviečia pakilti virš kasdienybės rūpesčių, nusišypsoti, praplėsti ribas ir platesniu, laisvesniu žvilgsniu pažvelgti į situaciją.

Kartais, kai miegoti ar lėtai judėti nesinori, gal reikia tiesiog atsipalaiduoti ir pabūti *čia ir dabar*. Ar kada matėte saulutėje tupintį ir ramiai sau morką graužiantį triušį? Atrodo, kad jam niekas nerūpi, jo galva laisva nuo visokių rūpesčių, jis tiesiog mėgaujasi turima morka ir taip džiaugiasi gyvenimu. Pabuvus šalia tokių žmonių ir pats pamažu sustoji, pailsi ir su naujomis jėgomis kimbi į darbus.

Dirbant socialinį, psichologinį ir administracinį darbą, iš tiesų reikia daug tvirtybės ir tuo pačiu geraširdiškumo, ramumo, kurie padėtų spręsti iškylančius konfliktus ar ramiau reaguoti į netikėtai „nukrentančius“ darbus, prisitaikant prie kintančių organizacijos sąlygų. Tokiam tikslui labai svarbūs pas mus dirbantys drambliai ir begemotai. Išlikti šalto ir sveiko proto įvairiose situacijose (sprendžiant nenumatytus atvejus) taip pat padeda varlių ir gyvačių savybės. Abu šie gyvūnai juk yra šaltakraujai. Gyvatės gali subtiliai ir greitai išvingiuoti tarp tankių medžių, o varlių šoklumas, turint aiškų tikslą, ant kurio lapo norisi užšokti, labai padeda judėti į priekį, nesustoti ties atsirandančiomis kliūtimis.

Kai pritrūkstame naujų idėjų planuodami įvairius renginius, mums padeda lapių gudrumas, kūrybiškumas, miklumas. O ir pačios lapės yra tikra mūsų puošmena.

Čia galima sutikti ir delfinų. Jie yra draugiški, mėgstantys padėti, pvz., parodyti kelią pasiklydusiems laivams, sveikti tam tikromis ligomis sergantiems žmonėms, juk iš jų balsų kuriama relaksacinė muzika, padedanti atsipalaiduoti. Jie mėgsta panirti į gelmę, tad gali pakviesti tai padaryti ir šalia savęs esančius kolegas ar žmones, o kaip gi be pasigilinimo šiame darbe?

Plasnojantys drugeliai moko mus paprastai žvelgti į pasaulį. O tame nepaprastai stebuklingame žvilgsnyje – grožėtis viskuo, ką matome aplinkui.

Dar vieni gyvūnai, dirbantys pas mus, yra šunys. Jie ištikimi, draugiški, rūpestingi, visada apdovanoja savo šeimininkus, o šiuo atveju – ateinančius žmones bei kolegas – džiaugsmingumu. Prisipildę jų dovanojamo džiaugsmo, galime eiti toliau ir dalintis šiuo gėriu su kitais.

Daugeliui čia dirbančių žmonių *Matulaitis* tampa lyg antrais namais. Jie čia praleidžia daug laiko, įdeda daug savo širdies, yra ištikimi tam, kame yra. Tad sraigės puikiai iliustruoja, kad čia dirbantys žmonės jaučiasi tarsi namuose, kuriuose gera pabūti, atsikvėpti, pasijusti reikalingais ir svarbiais, ypač kai darbai pavyksta, žmonių gyvenimai gerėja... Nors kartais būna ir sunkių akimirkų, kai norisi iš tų namų trumpam pabėgti, tačiau smagu į juos ir sugrįžti.

Gera matyti, kad yra tiek daug skirtingų savybių turinčių žmonių, kurie gali vieni kitus papildyti ir daugiau duoti pas mus ateinantiems žmonėms.

O ar kada susimąstėte, koks gyvūnas būtumėte ir kokių jo savybių turėtumėte Jūs? Kuo tai pasitarnautų Jūsų aplinkoje?

Justė ir Reda, socialinės darbuotojos

Kviečiame savanoriauti parapijos socialinėse veiklose

Savanoriai yra ypač svarbi bendruomenės socialinių veiklų dalis. Kviečiame prisidėti prie vykdomų veiklų ir tokiu būdu kurti atvirą, veiklią bendruomenę!

Veiklos, į kurias galite įsitraukti ir dovanoti savo laiką:

Darbinio užimtumo grupė žmonėms su proto negalia *Atvira bendruomenė*

Kviečia savanorius įsijungti į kasdienes veiklas: kartu gaminti maistą, eiti į parduotuvę, mokyti kompiuterinio raštingumo, gaminti ikonas, lieti žvakes, daug bendrauti ir padėti organizuoti stovyklas ar išvykas. Tai puiki galimybė būti nuoširdžiam santykyje ir patirti, ką reiškia būti bendruomenės dalimi. Veikla vyksta kasdien nuo 9 iki 16 val. Tikimės, kad savanoriai galės skirti bent 2 val. per savaitę.

Vaikų ir jaunimo klubai *Kiemas* ir *Kelias*

Laukia žmonių, kurie norėtų prasmingai praleisti laiką kartu su vaikais ir jaunuoliais su proto ir kompleksine negalia. Susitikimai vyksta du kartus per mėnesį savaitgaliais. Savanoriai kviečiami kurti draugišką santykį su neįgaliu bičiuliu, pavyzdžiui, kartu žaisti, kurti, vaidinti, organizuoti ir švęsti šventes, vykti į teatrą, kiną ar kitus miesto renginius.

Vaikų dienos centrai

Laukia jaunų žmonių, kurie nori dovanoti savo rūpestį ir dėmesį vaikams, o už tai gauti daug juoko, paprastumo ir naujų įspūdžių. Savanoriai kviečiami padėti pamokų ruošoje, prisidėti prie laisvalaikio veiklų organizavimo, pavyzdžiui, vesti meno, sporto, kulinarijos, socialinių įgūdžių ugdymo būrelius, vykti kartu į vasaros bei mokyklinių atostogų stovyklas. Yra galimybė savanoriauti Viršuliškėse ir Šeškinėje. Veikla vyksta kasdien nuo 14:00 iki 18:30. Tikimės, kad savanoriai galės skirti bent 4 val. per savaitę.

Didžiojo draugo programa

Kviečia savanorius, kurie norėtų kurti draugišką santykį tarp vaiko ir suaugusiojo. Programoje dalyvauja 7 – 14 metų vaikai, kuriems sunku susirasti draugų, trūksta palaikymo ir individualaus dėmesio, kurie jaučiasi vieniši, patiria bendraamžių patyčias savo aplinkoje ir susiduria su kitais sunkumais. Tikimės, kad savanoriai galės skirti 2 val. per savaitę (gali būti ir savaitgaliais).

Grupė jauniems paaugliams *Tranzitas*

Laukia savanorių, kurie norėtų padėti jaunuoliams lengviau išgyventi ankstyvosios paauglystės laikotarpiu kylančius sunkumus. Grupės metu yra mokomasi, žaidžiami stalo žaidimai, žiūrimi filmai. Veikla vyksta tris kartus per savaitę nuo 15 iki 18 val. Tikimės, kad savanoriai galės skirti bent 3 val. per savaitę.

VA Caritas socialinės ir sielovadinės pagalbos namuose programa

Dažnai sergantys, vieniši, pagyvenę žmonės jaučiasi našta aplinkiniam pasauliui. Bijo, nesiryžta, nežino kur galėtų paprašyti pagalbos.

Dažnai globojantieji, slaugantieji savo artimąjį, negalėdami sulaukti pagalbos, patys pervargsta ir suserga.

Dažnai turime troškimą pagelbėti artimajam, bet nežinome, kam ir kaip padėti.

Todėl kviečiame susitikti ir ieškoti būdų atpažinti reikalingą pagalbos artimąjį ir jam padėti. Norinčius įsijungti į šią programą mūsų parapijoje, kviečiame kreiptis tel. 867121523, Vilma.

Biuro savanoriai

Taip pat kviečiame žmones, kurie norėtų išbandyti save renginių organizavimo, administracinio darbo, darbo su suaugusiais žmonėmis srityse bei prisidėti prie vykdomų socialinių akcijų (pvz., „Maisto bankas“). Tai puiki galimybė žmonėms, kurie neturi galimybių savanoriauti reguliariai, retkarčiais prisijungti prie tam tikros veiklos įgyvendinimo.

Susidomėjote? Daugiau informacijos:

Rima, administratorė
Kontaktiniai tel. nr.: 8 616 17473, (8 5) 246 17 72
El. paštas: matulaitis.biuras@takas.lt

Technikos virtuozė Renata

Jeigu manęs kas nors paklaustų, ar pažįstu moterį, kuri gali dirbti ne tik moteriškus, bet ir beveik visus vyriškus darbus, atsakyčiau – taip, žinau. Ji – Renata, Pal. J. Matulaičio socialinio ir šeimos pagalbos centrų buhalterė. Tai moteris, kurios rankoms paklūsta visa kompiuterinė technika, kuri atsuktuvą valdo taip pat gerai, kaip šakutę, kuri daugiau visko pasako savo darbais, negu žodžiais, bei yra labai jautri ir rūpestinga. Kviečiu susipažinti!

Renata, kaip tu „patekai“ į Matulaitį? Dirbau „Carite“ su vienu projektu ir mano draugė Daiva (buvusi *Atviros bendruomenės* socialinė darbuotoja – aut.) paminėjo, kad ieškoma buhalterė, ir paklausė, ar nenoriu pabandyti. Na, tai aš *atvariau* ir likau. Kol kas. ***Kol kas? Esi susiruošusi kelti sparnus?*** Dar ne, bet juk nežinosi, kaip bus gyvenime.

Žinau, kad esi dirbusi kelis skirtingus darbus. Gal galėtum pasakyti kokius? Bandysiu vardinti iš eilės: ledų pakuotoja, motorų surinkėja, duonos kepyklos dokumentų surinkėja, buhaltere, finansininke. Dirbau banke, o paskui neįgalių vaikų aukle, savanoriavau „Arkoje“. Jeigu dar konkrečiau – esu dirbusi nuo padavėjos iki direktoriaus pavaduotojos.

Renata, labai kardinalus šuolis – nuo darbuotojos banke iki neįgalių vaikų auklės. Kodėl? Tuo momentu norėjau pradėti nuo nulio ir padariau kardinalų pokytį. Visi mane „durne“ vadino, bet man taip norėjosi. O ką? Kai būdavau Lietuvoje, tai dirbdavau dažniausiai taip vadinamus „biurinius“ darbus, o užsienyje dirbau daugiau su žmonėmis.

Užsiminei apie užsienį. Kokias šalis esi aplankiusi? Vokietija, Austrija, Šveicarija. ***Kodėl šios šalys?*** Nes vokiškai kalbančios. Į užsienį *varydavau*, nes norėjau pradėti viską nuo nulio. Pažinti šalį gali tik gyvendamas joje. Labiausiai man patiko Šveicarija. Įsimylėjau. ***Kodėl?*** Tai šalis, kuri maža pagal teritoriją, bet plati žmonėmis, santykiais, galimybėmis.

Žinau, kad vienas iš tavo pomėgių – fotografija. Kokias akimirkas labiausiai mėgsti pagauti fotografuodama? Man labiausiai patinka fotografuoti gamtą, peizažus, gyvūnus. ***Kodėl?*** Nes gyvūnai natūralūs, o žmonės pamato kamerą ir dažnai bando būti kažkuo. Gamtoje viskas yra natūralu, o architektūroje yra elementų, kurių nepakeisi, bet gali pasirinkti, kaip juos pateikti.

Kokių pomėgių dar turi? Pirmas – fotografija, antras – technika (išskyrus autotechniką, neįdomi man ji). Trečias – kelionės, ketvirtas – knygos. Dabar klausau audio knygų: išeinu iš namų ir klausau.

Renata, tu – „visų galų meistrė“. Iš kur tokios galimybės? Neįsivaizduoju. Dėl technikos – gal kažkiek į tėvuką, bet šiaip neįsivaizduoju, tiesiog taip yra ir tiek. ***Tau patinka tokiai būti?*** Taip, patinka, nors kartais apsimetu, kad nieko nemoku. Kartais gerai leisti sau būti silpnai. ***Dažnai taip darai?*** Ne, nes nėra poreikio.

Ar esi kada pati save nustebinusi? Kaip? Aha, tačiau gal ne spaudai tokie dalykai. Bet buvo gyvenime, ko pati iš savęs nesitikėjau.

Jeigu tau reiktų save apibūdinti, kaip apibūdintum? Neįsivaizduoju. Žmogus kaip žmogus.

Ką dar norėtum gyvenime išbandyti? Neįsivaizduoju. Žinau, ko nedariau: negimdžiau, nežudžiau, nesėdėjau kalėjime, nešokau nuo televizijos bokšto ar parašiutu, nes aukščio bijau. Gal norėčiau apkeliauti pasaulį. Labiausiai norėčiau pamatyti Mianmarą, Meksiką, Peru.

Kas tau būtų didžiausias iššūkis? *(atsidūsta juokdamasi)* Vėlgi neįsivaizduoju. Gal dalyvauti realybės šou, kurį visą parą filmuoja.

Su kuo tau asocijuojasi revoliucija? Pokytis su negatyvu. Revoliucija be aukų nebūna. Bent jau istoriškai nežinau nei vienos tokios revoliucijos. ***Kas tokio tavo gyvenime turėtų įvykti, kad sakytum, jog įvyko revoliucija?*** Kai padėsiu „kryžių“ ant visko ir *išvarysiu* valkatauti po pasaulį. Nors teko jau tai patirti. Vaikystėje gyvenau, sakykim, tokį „elitinį“ gatvės gyvenimą. Nes visada turėjau kur grįžti...

Tai štai kokia yra Renata... Kalbi su ja ar ilgai, ar trumpai, o, regis, magaspalvė dėlionė apie šią moterį dar tik pradeda rinktis. Ir bandai sudėti bendrą vaizdą. Bet gal ir gerai, kad ne viskas iš karto, juk taip atsiranda daugiau galimybių susitikimams...

Kalbino Eglė, Vaikų ir jaunimo padalinio vadovė